



Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus

Ympäristöministeriö
Rakennetun ympäristön osasto
Antti Irjala

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen valmistelu

<http://www.ym.fi/mrluudistus>

Tietopohjan laajentaminen ja suuntaviivojen valmistelu

Uudistamista palvelevat hankkeet

Digitalisaation vaikutukset ja hyödyntäminen (mm. kiradigi, tietomallit)

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Verkkoaiivoriihet

Sidosryhmätilaisuudet

Teemakeskustelut ja seminaarit

Kansainvälinen yhteistyö

Viestintä, some

Lakihanke kokonaisuudistukselle

Selvitysten ja saatujen näkemysten perusteella hankkeistetaan MRL:n kokonaisuudistus vuoden 2018 aikana liittäen yhteen alueidenkäytön ja rakentamisen osahankkeet.

Tavoitteena elinvoima, kestävä kehitys ja hyvä elinympäristö

- Nykyisen lain tavoite ” luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää kehitystä” on edelleenkin hyvä lähtökohta.
- Alueidenkäytön suunnittelun luonteeseen kuuluu, että siinä pyritään yhtäältä luomaan edellytyksiä toivotulle kehitykselle ja toisaalta ehkäisemään kehityksestä aiheutuvia haitallisia vaikutuksia ja säilyttämään elinympäristöön liittyviä erityisiä arvoja.
- Edellytysten luominen ja alueiden elinvoiman kehittäminen painottuu nykyistä enemmän tulevaisuudessa.

Alueidenkäytön suunnittelun ydintehtävät ovat erilaisia eri ympäristöissä

- Alueidenkäytön suunnittelun ydintehtäviin kuuluu eri tarpeiden ja intressien yhteensovittaminen. Sillä on tärkeä tehtävä hyvän elinympäristön luomisessa.
- Aluerakenteen erilaistuminen vahvistuu: kaupunkiseudut ja väestöään menettävät alueet.
- Rakentaminen tapahtuu pitkälti jo kertaalleen kaavoitetuilla alueilla
- Rajapinnat muuhun lainsäädäntöön – mitä kaavoissa on tarpeen kertoa?

Suunnittelun tehtävänä ei ole estää muutosta vaan hallita sitä. Haasteena on löytää kussakin tilanteessa olennaiset kysymykset ja jättää muu jatkosuunnittelun varaan.

Ydintehtäviä voi hahmottaa myös näin

Maaseutualueet:
mitä kehittämisperiaatteita
ja reunaehtoja tarvitaan?
(infra, luonnonvarojen
kestävä käyttö ym.)

Laajenevan
kaupunkirakenteen kehä:
miten turvataan kestävän
yhdyskuntakehityksen
edellytykset?

Rakennetut
kaupunkialueet:
muutoksen hallinta
rakennetussa
ympäristössä

Digitalisaatiota koskevat tavoitteet MRL uudistuksessa

Luoda edellytykset digitalisaation hyödyntämiselle ja mahdollistaa uudet toimintatavat tulevaisuudessa – mahdollistaa lain joustava soveltaminen teknologian kehittyessä

- 4D kaavoitus
- Yhteinen pohjakartta–aineisto ja esitysmittakaavan skaalautuvuus
- Yhteensopivuus ja käyttö koko suunnitteluketjussa toteutukseen asti
- Osallistumisen ja vuorovaikutuksen uudet menetelmät
- Tietoaineistojen tehokas hyödyntäminen

Velvoittaa niissä asioissa, jotka ovat ehdottomia edellytyksiä digitaalisaation toteutumiselle yhteiskunnan yleisen edun näkökulmasta

- Kaavojen tuominen rajapintaan tietyssä muodossa (tiedon siirto ja yhteiskäyttö)
- Yhteensopivuuden varmistaminen (tietomallit)

Luonnos suunnittelujärjestelmän uudistamisen suuntaviivoista

Alueidenkäytön ohjaukseen kohdistuu tulevaisuudessakin kansallisia, maakunnallisia ja kuntatason tarpeita.

- Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmässä tarvitaan valtakunnallisten intressien turvaamista.
- Maakuntatason strategiset linjaukset muodostaisivat kehikon kaupunkiseutujen ja kuntien suunnittelulle.
- Varsinaisia kaavatasoja olisi kaksi: nimettyjen kaupunkiseutujen strateginen kaava sekä kuntatason alueidenkäytön toteuttamista ohjaava kaava, joka korvaisi nykyisen kaltaisen asemakaavan ja kunnan yleiskaavan.

Valtakunnalliset intressit

Valtakunnalliset intressit korostuisivat uudessa järjestelmässä. Valtakunnallisesti merkittävät asiat toimitusreunaehtoina ja tavoitteina läpileikkaavasti koko suunnittelujärjestelmälle.

Valtakunnallisen tason osalta on tarpeen selvittää, mitkä asiat ovat sellaisia, jotka voitaisiin kirjoittaa suoraan tulevaan lakiin.

Maakunnan taso

Maakunnan tasolla korostuisi suunnittelun strategisuus. Suunnittelu tulisi kohdentaa vain keskeisimpien maakunnan alueidenkäyttökysymysten linjaamiseen. Samalla tulisi oleellisesti keventää suunnittelua kuormittavaa informatiivista sisältöä.

Kaupunkiseudut

Kaupunkiseuduilla tarvittaisiin toiminnallisen kokonaisuuden kattavaa yleispiirteistä suunnitelmaa, joka mahdollistaisi alueen kehittämiseen liittyvien valintojen tekemisen. Kaupunkiseudun kuntien sitoutuminen tällaiseen suunnitelmaan on oleellista.

Tällaisen yleispiirteisen suunnitelman laatiminen olisi pakollista muutamilla suurilla kaupunkiseuduilla. Myös muilla kaupunkiseuduilla sellainen voitaisiin tarvittaessa laatia.






Kaupunkiseutujen suunnittelun kehittämisessä on tarpeen huomioida myös suunnitelmien toteuttamisen periaatteet sekä tarvittaessa niiden yhteensovittaminen osaksi valtion ja kaupunkiseutujen sopimusmenettelyjä.

Kuntakaava

Kuntatasolla riittäisi yksi kaavataso. Kaava voitaisiin esittää eri mittakaavoissa ja tarkkuustasoissa suunnittelutarpeen mukaan ja tarvittaessa tarkentaa tietyille osa-alueille (skaalautuvuus). Kuntakaava voitaisiin laatia vaiheittain tai osa-alueittain ja se korvaisi nykyisen asemakaavan ja kuntakohtaiset yleiskaavat.

Kuntakaava voitaisiin laatia yleispiirteisenä koko kunnan alueelle, mikäli kunta pitää sitä alueidenkäytön ohjaustarpeen kannalta tarpeellisena.

Verkkoaiivoriihi marraskuussa 2017 – vastaajien ensivaikutelmat suuntaviivojen luonnoksesta

					
Kaikki osallistujat	4 %	36 %	34 %	17 %	9 %
Ryhmä					
Kunta	5 %	37 %	33 %	15 %	10 %
Maakunta	1 %	16 %	40 %	29 %	14 %
Valtio	8 %	37 %	29 %	23 %	3 %
Elinkeinoelämä	4 %	66 %	23 %	6 %	2 %
Kansalaisjärjestöt	0 %	28 %	28 %	19 %	25 %
Kansalainen	2 %	27 %	51 %	12 %	8 %

Laissa on yhteensä 33 lukua ja 327 pykälää, jotka jakaantuvat seuraavasti

